

Nr 197.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, m. m.; given Stockholms slott den 3 mars 1933.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

dels förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften;

dels ock förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 3 och 7 §§ samt slutbestämmelsen i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag och med iakttagande beträffande gravationsbevis av vad i 4 § stadgas, denna tariff:

	1		2		3		4		5	
	Avd.		Avd.		Avd.		Avd.		Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.

<i>Avskrift</i> av -----										
» som meddelas för vetenskapligt ändamål ...					fri					
» enligt 6 § lagen om vissa tvångsmedel i brottmål					fri					
» ur fartygsregistret; se <i>Fartygsregistret</i> .										

» av handling, på grund av vilken lagfart eller inteckning sökes, varje ark	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—

<i>Bevis</i> angående -----										
» angående inskrivningsdomares beslut, tecknat å företedd handling,										
i lagfartsärende, där taxeringsvärdet eller köpesumman för den egendom, som beviset avser, icke uppgår till 1,000 kronor.....	—	50	—	50	—	—	—	—	—	—
i annat ärende	1	50	2	50	—	—	—	—	—	—
Där i ärende rörande inteckning i järnvägbevis tecknas å tryckta eller graverade obligationer, som äro av lika lydelse eller skilja sig endast i avseende å littera eller nummer, eller där eljest i ett och samma ärende meddelas bevis å flera handlingar, utgår stämpelavgift för allenast ett bevis.										

¹ Senaste lydelse av 3 och 7 §§ samt slutbestämmelsen, se 1928: 317 (där förordningen i dess helhet är återgiven) samt 1930: 243, 1931: 169 och 1932: 285.

	1		2		3		4		5	
	Avd.		Avd.		Avd.		Avd.		Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Bevis vederhäftighets</i>					fritt					
> som avses i 7 och 17 §§ lagen om vissa tvångsmedel i brottmål					fritt					
> som avses i 2 och 3 §§ av lagen den 26 mars 1909 angående verkställighet i vissa fall av straff, ådömt genom icke laga kraft ägande utslag ...					fritt					
<i>Körkort, innefattande tillstånd till förande av automobil eller motorcykel,</i>										
då, efter återkallelse, nytt körkort utfärdas	18	—	—	—	20	—	—	—	—	—
då det eljest utfärdas	8	—	—	—	10	—	—	—	—	—
dock att körkort för krigsmakten tillhörande person, som under militärtjänstgöring utbildats till förare, är från stämpel.....					fritt					
<i>Underrättelse eller</i> — — — — — <i>sinnessjuklagen</i>					fri					
> enligt 9 § andra stycket lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden.....					fri					
<i>Äktenskapsregistret, utdrag av</i>	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

7 §.

Från stämpelavgift enligt detta kap. är kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelavgift enligt detta kap. befriade:
akademier och — — — eller nyttjanderätt;

barnavårdsnämnder; dock att, med undantag för utslag varigenom mål av kammarrätten återförvisas och Kungl. Maj:ts befallningshavandes efterföljande utslag i samma mål, stämpelfrihet icke äger rum i sådana fall, då barnavårdsnämnd för talan för kommun i mål mot annan kommun eller mot allmän anstalt eller inrättning angående tillämpning av lagen om samhällets barnavård;

domstol eller — — — internationella organ;

fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar; dock att, med undantag för utslag varigenom mål av kammarrätten återförvisas och Kungl. Maj:ts befallningshavandes efterföljande utslag i samma mål, stämpelfrihet icke äger rum i mål mellan fattigvårdssamhällen eller mellan allmän

anstalt eller inrättning och fattigvårdssamhälle angående tillämpning av lagen om fattigvården;

förklarande part — — — densammas ägare;

kommuner i mål och ärenden angående tillämpning av lagen om samhällets barnavård; dock att, med undantag för utslag varigenom mål av kammarrätten återförvisas och Kungl. Maj:ts befallningshavandes efterföljande utslag i samma mål, stämpelfrihet icke äger rum i mål mellan kommuner eller mellan allmän anstalt eller inrättning och kommun;

kommuner och — — — äger del;

person, som erhållit fri rättegång, beträffande bevis om beviljande av sådan förmån samt i fråga om expeditioner i målet och, där detta angår hans faderskap till barn utom äktenskap, utlåtande över verkställd blodundersökning;

medellös person — — — överförmyndare.

Frihet från stämpel enligt detta kap. — dock icke med avseende å avskrift och bevis, som på begäran utfärdas till annan än part — äger jämväl rum i mantals- och kyrkoskrivningsmål; i bevillningsmål och mål angående kronans ränta och tionde; i frågor rörande debitering, avskrivning eller restitution av kronoutskylder, utbetalning av rese- och traktamentsersättning, stämpelavgifter, kommunala eller andra allmänna avgifter, markegångssättning, åsättande av rotering, fastställelse å avsöndring av jord, vattenfall, fiske eller annan dylik lägenhet eller å sådan avstyckning av område, som omförmäles i 5 kap. i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, då avstyckningsförrättningen avser avstyckning av jord om sammanlagt högst tre hektar, anmärkning vid offentliga räkenskaper, redogörelse för allmänna medel, utsyning av skog å allmänning eller ekars fällande å kronojord, tillverkning och inlösen av salpeter och tvist om värvning; i sådana på förvaltningsmyndighets prövning beroende ärenden, som röra utbekommande av pensions- eller därmed jämförligt understödsbelopp eller som angå syner å ryttare-, soldat- eller båtsmanstorp; i ärenden, som avses i lagen rörande avgäld från avsöndrad lägenhet eller i lagen angående avlösning av sådan avgäld; i ärenden angående tilläggsavvittring eller ströängars indragande till kronan; i ärenden i anledning av ansökning om fridlysning av naturminnesmärke; i ärenden, som anhängiggjorts hos justitiekanslersämbetet eller riksdagens justitieombudsman eller riksdagens militieombudsman; i mål och ärenden, som anhängiggjorts hos konsulardomare eller konsularrätt enligt lagen om konsularjurisdiktion den 5 juni 1909; i mål, avseende värnpliktigs besvär över beslut, varigenom böter blivit honom enligt värnpliktslagen ådömda; i ärenden angående understöd åt värnpliktigs hustru och barn; i ärenden, som avses i förordningen om moderskapsunderstöd; i mål angående överträdelse av lagen angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning; så ock i ärenden angående arbetarskyddslagstift-

ningens tillämpning, vilka handläggas av befattningshavare inom yrkesinspektionen.

Konungen äger — — — utländska hamnar.

Om stämpelavgift för kvarlåtenskap, arv, testamente och gåva, om särskild stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län, om stämpelavgift i ärenden om åsättande av särskilt uppskattningsvärde å fastighet, om stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, om stämpelavgift för nationalitets- och registreringsbevis för luftfartyg samt om stämpelavgift för certifikat för förare, navigatör och mekaniker å luftfartyg är särskilt stadgat.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1933.

Förslag

till

förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län.

Häri genom förordnas som följer:

Då lagfart sökes enligt lagen den 17 juni 1932 (nr 226) med särskilda bestämmelser om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län, skall den till grund för ansökningen återopade handlingen förse med stämpel enligt vad nedan sägs, med iakttagande dessutom i tillämpliga delar av vad i förordningen angående stämpelavgiften är stadgat om stämpel till enskilda handlingar.

a) Där upplysning saknas om fång, varigenom vederbörande egendom åtkommit, utgöres stämpelavgift med 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde. Dock skall stämpelavgift påföras med 2 kronor för varje fulla 100 kronor av egendomens värde, när lagfart sökes för bankaktiebolag eller solidariskt bankbolag, ifall egendomen är avsedd för bankens inrymmande, eller för annat aktiebolag, som icke är berättigat att erhålla statslån från egnahemslånefonden eller jordförmedlingsfonden.

b) Där fånget är känt och stämpelavgift för detsamma enligt förordningen angående stämpelavgiften skolat utgå men ej erlagts, påföres stämpelavgift med beloppet av avgiften enligt nämnda förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1933.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1933.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden UNDÉN, NOTHIN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, social-, kommunikations- och ecklesiastikdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga dels om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften, dels ock om särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län samt anför därvid:

Förordningen angående stämpelavgiften.

Stämpelavgiften i inskrivningsärenden.

Den under år 1932 för budgetbehandlingen tillsatta särskilda granskningsnämnden uttalade i sin promemoria angående besparingsmöjligheter å andra huvudtiteln, att viss del av den häradshövdingarna och underdomstolarna i städerna tillkommande lösen borde överföras till statsverket i form av stämpelavgift. Nämnden förklarade sig efter företagna överslagsberäkningar antaga, att genom ett dylikt överförande en inkomst av minst 100,000 kronor borde kunna tillföras statsverket.

I innevarande års statsverksproposition (andra huvudtiteln s. 64) erinrade chefen för justitiedepartementet, att den vid 1932 års riksdag beslutade förenklade handläggningen av inskrivningsärenden (lagfarts- och inteckningsärendena) medförde en minskning av förvaltningsutgifterna vid underdomstolarna. Enligt hans mening föreläge ej något hinder mot att genom en åtgärd av det slag granskningsnämnden ifrågasatt tillgodoföra statsverket den besparing i arbetskostnad inskrivningsreformen medfört. Då denna besparing vid inskrivningsreformens förberedande beräknats motsvara 50 öre för varje inskrivningsärende, syntes en reduktion av lösen med detta belopp kunna ske samtidigt som stämpeln å hithörande expeditioner i enahanda grad höjdes. En dylik reglering kunde beräknas medföra ökning i stämpeluppborren med omkring 150,000 kronor.

Såsom närmare framgår av statsverkspropositionen (andra huvudtiteln s. 65) har den sålunda förutsatta överföringen av lösen till stämpel för-

anlett viss jämkning i det belopp, som för nästkommande budgetår äskats av riksdagen i anslag till partiell löneförbättring för häradshövdingarna. Lösenreduktionen utgör ock grunden till den ökning av anslaget till uppläggande av nya fastighetsböcker för landet (andra huvudtiteln s. 67 ff.), som föreslagits i statsverkspropositionen.

Med hänsyn till vad statsverkspropositionen i nu angivna delar innehåller bör sålunda vidtagas ändring i stämpelberäkningen för expeditioner i inskrivningsärenden. Den viktigaste av dessa expeditioner är numera det bevis, som enligt 9 § lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden tecknas å den till grund för ansöknings- åberopade handlingen. Detta bevis utlöses i varje ärende, som anhängiggjorts genom enskild persons ansökan, och belägges i allmänhet med stämpel, vid rådhusrätt med 1 krona och vid häradsrätt med 2 kronor. Beviset är dock stämpelfritt i lagfartsärende, där taxeringsvärdet eller köpesumman för den egendom, som beviset avser, icke uppgår till 1,000 kronor. I sådana fall, då inteckningshandling enligt 20, 26 och 37 §§ inteckningsförordningen uppvisas hos en inskrivningsdomare för åtgärd av annan inskrivningsdomare, utfärdas protokoll, varjämte handlingen förses med bevis angående uppvisandet. Beviset är i dessa fall fritt från stämpel. Då lagfart beviljas, utfärdas förutom bevis å handlingen särskilt lagfartsbevis, vilket i allmänhet stämpelbelägges med 1 krona.

Vid den ifrågasatta överföringen av lösen till stämpel torde tillägget i stämpelavgift i sin helhet böra läggas på beviset å handlingen, d. v. s. på den expedition som i varje ärende utfärdas. Jag får sålunda föreslå, att *bevis angående inskrivningsdomares beslut, tecknat å företedd handling*, stämpelbelägges, i lagfartsärende, där taxeringsvärdet eller köpesumman för den egendom, som beviset avser, icke uppgår till 1,000 kronor, med 50 öre samt i annat ärende med 1 krona 50 öre vid rådhusrätt och 2 kronor 50 öre vid häradsrätt. Beträffande *bevis angående uppvisande av inteckningshandling, tecknat å handlingen*, synes däremot en motsvarande ändring icke böra ifrågakomma, då nämligen i de ärenden, som med denna rubrik avses, protokollet alltjämt utskrivs och i allmänhet torde kräva samma arbete som enligt den förutvarande ordningen.

I samband med den ändring i stämpelförordningen, som nyss föreslagits, har det till undvikande av missförstånd syntes lämpligt att — på sätt redan skett i expeditionslösenförordningen — införa ett uttryckligt stadgande därom, att i ärende, där bevis meddelas å flera handlingar, avgift skall utgå för allenast ett bevis.

Genom 1932 års lagstiftning angående inskrivningsväsendet vid domstolarna infördes skyldighet för de rättssökande att ingiva avskrifter av handlingar i inskrivningsärenden. Enligt bestämmelse i 7 § lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden skall, då lagfart eller inteckning sökes, den till grund för ansök-

ningen åberopade handlingen vara åtföljd av två till riktigheten styrkta avskrifter. Äro ej avskrifter ingivna, åligger det inskrivningsdomaren att mot stadgad avgift besörja handlingens avskrivande. I den proposition, nr 244, varigenom de av förslaget till nämnda lag föranledda ändringarna i stämpelförordningen underställdes riksdagens prövning, erinrades, huru som den i stämpelförordningen under rubriken *avskrift annan* införda stämpelsatsen av 1 krona per ark syntes bliva väl hög i fråga om sådan avskrift av handling i inskrivningsärende. Med hänsyn härtill föreslogs upptagande i stämpelförordningen av en ny rubrik, benämnd *avskrift av handling, på grund av vilken lagfart eller inteckning sökes*. Stämpelsatsen under denna rubrik ansågs böra bestämmas till 75 öre för varje ark, varvid förutsattes att någon lösen för avskriften ej skulle utgå.

I två i anledning av förslaget till lag med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden väckta motioner (I: 313 och II: 467) hemställdes emellertid, att omförmälda bestämmelser i 7 § måtte utgå, enär skyldigheten att ingiva avskrifter skulle kunna bliva betungande för allmänheten. Med föranledande härav uttalade första lagutskottet i sitt utlåtande nr 32 det önskemålet, att den avsedda stämpelavgiften för avskrift måtte bestämmas till ett lägre belopp, exempelvis 25 öre per ark. Vad första lagutskottet sålunda förordnat upptogs av bevillningsutskottet i samband med behandlingen av förslaget om ändringar i stämpelförordningen. På hemställan av sistnämnda utskott fastställde riksdagen stämpelsatsen till allenast 25 öre per ark.

Emellertid synes redan vunnen erfarenhet giva vid handen, att ifrågasvarande stämpelavgift blivit bestämd till alltför lågt belopp. Då de rättsökande kunna få avskrifter ombesörjda å domstolskansliet för en väsentligen lägre kostnad än vad motsvarande arbete i allmänhet betingar, blir följden den, att ingivandet av avskrifter i stor utsträckning underlåtes. Detta förhållande synes i ej oväsentlig grad motverka den arbetsbesparing, som inskrivningsreformen är ägnad att medföra och som utgör grunden till den föreslagna överföringen av lösen till stämpel. Att en något ökad stämpelavgift i förevarande fall skulle framstå såsom betungande för de rättssökande lär knappast kunna antagas. Jag har på grund härav ansett mig böra föreslå, att sagda avgift höjes till 50 öre per ark. Det torde även — särskilt i fall förslaget om överföring av lösen till stämpel vinner riksdagens bifall — få anses rimligt, att de avskrifter, varom här är fråga, beläggas med lösen, förslagsvis 25 öre per ark. Frågan härom torde emellertid senare få underställas Kungl. Maj:ts prövning.

I 9 § andra stycket lagen den 3 juni 1932 med särskilda bestämmelser om handläggning av inskrivningsärenden stadgas, att om inskrivningsdomarens beslut innefattar att ansökan ej bifallits skall sökanden eller hans ombud genast i rekommenderat brev underrättas om skälen för beslutet. Detta stadgande, som tillkom på förslag av första lagutskottet, innebar en

ändring av Kungl. Maj:ts förslag, enligt vilket i nämnda fall skälen för beslutet skulle upptagas i det å handlingen tecknade beviset. Vid stadgandets tillkomst lär det icke hava varit avsett, att omförmälda under rättelse skolat beläggas med stämpel. För undvikande av missförstånd härutinnan torde i 3 § stämpelförordningen böra införas en uttrycklig bestämmelse, att underrättelse som nu nämnts skall vara fri från stämpel.

Stämpelfrihet för bevis om beslag m. m.

Tidigare denna dag har Kungl. Maj:t beslutat för innevarande års riksdag framlägga förslag till lag om vissa tvångsmedel i brottmål. Enligt 6 § andra stycket i förslaget skall, då post- eller telegrafförsändelse tagits i beslag, avskrift eller utdrag av handlingen tillställas försändelsens adressat. I 7 § av förslaget har vidare upptagits ett stadgande av innehåll, att den som drabbats av beslag äger på begäran erhålla bevis därom, innehållande jämväl uppgift om det brott som föranlett åtgärden. Ett liknande stadgande har införts i 17 § i avseende å husrannsakan. Det torde vara uppenbart, att sådana avskrifter och bevis ej böra stämpelbeläggas. Uttryckliga bestämmelser härom torde emellertid böra införas i 3 § stämpelförordningen.

Stämpelavgift för utdrag av äktenskapsregistret.

Utdrag av äktenskapsregistret upptogs bland de stämpelpliktiga expeditionerna genom förordning den 7 juli 1921 (nr 394). Med hänsyn till att någon lösen ej skulle utgå för dylikt utdrag, fastställdes därvid stämpelavgiften till 3 kronor. I proposition nr 224 till 1922 års riksdag, vari med hänsyn till det dåvarande statsfinansiella läget och penningvärdets fall föreslogs en allmän höjning och i många fall fördubbling av stämpelsatserna, framhölls att stämpelavgiften blivit satt till jämförelsevis högre belopp för nu omförmälda utdrag än för de expeditioner, som jämväl betingade lösenavgift. Då på grund härav en fördubbling av stämpelavgiften komme att medföra en förhållandevis större fördyring beträffande utdrag av äktenskapsregistret än i fråga om andra expeditioner, föreslogs blott en mindre höjning av ifrågavarande stämpelsats, nämligen från 3 kronor till 4 kronor. Detta förslag godtogs av riksdagen och stämpelavgiften för utdrag av äktenskapsregistret har sedan dess varit bestämd till 4 kronor.

Den 17 februari 1933 har utfärdats lag (nr 41) om ändring i vissa delar av 16 kap. giftermålsbalken, vilken lag avser upphörande med utgivandet av den i 16 kap. 4 och 5 §§ giftermålsbalken omförmälda samlingen av vad i äktenskapsregistret införas. I den proposition, nr 3, varigenom förslaget härom underställts riksdagens prövning, refereras (s. 5) ett av Svenska bankföreningens styrelse avgivet yttrande, vari styrelsen framhållit, att

därest uppgiftssamlingen skulle upphöra eller begränsas, därmed syntes böra följa, att ökad uppmärksamhet ägnades frågan om beredande av lätt tillgång till erhållande från det registerförande ämbetsverket av svar på framställd begäran om upplysningar ur registret. Enligt gällande bestämmelse vore nämligen kostnaden för skriftligt besked alltför betydande, för att sådant besked skulle kunna annat än i rena undantagsfall inhämtas. Det syntes styrelsen erforderligt, att åtgärd vidtoges för åstadkommande av en avsevärd sänkning av berörda kostnad. Med anledning av detta yttrande uttalar chefen för justitiedepartementet (s. 7) att, om uppgiftssamlingen avskaffas, en icke oväsentlig sänkning av stämpeln till utdrag av äktenskapsregistret synes vara befogad.

På de skäl som sålunda anförts är även jag beredd tillstyrka att stämpelavgiften för utdrag av äktenskapsregistret sänkes, och vill jag föreslå, att ifrågavarande stämpelsats bestämmes till allenast 1 krona.

Ändring i stämpelförordningen, föranledd av föreslagen ändring i lagen om fri rättegång.

Genom proposition nr 45 har Kungl. Maj:t för innevarande års riksdag framlagt förslag till lag angående blodundersökning i mål om barn utom äktenskap samt — såsom följd härav — förslag till lag angående ändrad lydelse av 2 och 10 §§ lagen den 19 juni 1919 (nr 367) om fri rättegång. Sistnämnda lagförslag innehåller i 2 § en bestämmelse om stämpelfrihet för utlåtande över blodundersökning, som verkställt i mål om faderskap till barn utom äktenskap, däri den uppgivne fadern åtnjuter fri rättegång. Då för närvarande såväl lagen om fri rättegång som ock stämpelförordningen innehålla föreskrift om den befrielse från erläggande av stämpelavgift för expeditioner i allmänhet, vilken inbegripes i förmånen av fri rättegång, torde för likformighetens skull böra i 7 § stämpelförordningen införas ett stadgande om stämpelfrihet för sådant utlåtande, som nyss nämnts.

Stämpelavgiften för körkort.

I 15 § 3 mom. första stycket motorfordonsförordningen den 20 juni 1930 (nr 284) stadgas, att om förare vid färd med automobil i något för trafiksäkerheten väsentligt hänseende allvarligen åsidosatt honom såsom förare åliggande förpliktelser eller varit så påverkad av starka drycker, att han kan antagas ej hava ägt nödigt herravälde över sina handlingar, eller om förare eljest ådagalagt sådana egenskaper, att han icke bör betros att föra automobil, det för honom utfärdade körkortet skall återkallas.

Enligt andra stycket av samma moment skall körkort återkallas jämväl, därest förares förmåga att föra automobil blivit så väsentligt ned-

satt genom sjukdom, skada eller dylikt, att trafiksäkerheten därav måste anses bliva lidande.

Meddelande om beslut, varigenom körkort återkallats eller varigenom, efter återkallelse, nytt körkort utfärdats, skall jämlikt sista stycket av omförmälda moment intagas i tidning i orten.

Den 24 februari 1933 har Kungl. Maj:t beslutat för riksdagen framlägga proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av motorfordonsförordningen. I propositionen omförmäles, att länsstyrelsen i Malmöhus län anført, att det enligt länsstyrelsens mening icke vore riktigt att — på sätt nu vore fallet — statsverket skulle bestrida kostnaderna för nämnda meddelandens intagande i ortstidning. Dessa kostnader borde bäras av vederbörande körkortsinnehavare, vilka genom överträdande av gällande föreskrifter själva förorsakat berörda kostnader. Av praktiska skäl torde det ej vara lämpligt att, när körkort återkallades, uttaga kostnaden för meddelande därom. Flertalet av dem, som fått sina körkort indragna, gjorde i sinom tid framställning om nytt körkort. Det syntes därför lämpligen kunna föreskrivas, att då beslut meddelades om utfärdande av nytt körkort, en avgift skulle uttagas, som täckte kostnaderna för intagande i ortstidning av såväl beslutet om det äldre körkortets indragning som ock beslutet om det nya körkortets utfärdande. Av praktiska skäl borde avgiften vara bestämd till beloppet och så tilltagen, att den fullt täckte kostnaderna för båda dessa meddelanden, av vilka vardera plögade draga en kostnad av 7 kronor.

Av de yttranden, som avgivits över framställningen, framginge, heter det vidare i propositionen, att kostnaderna för ifrågakomna meddelanden växlade icke oväsentligt. Särskilt i län, varest körkort till ett större antal återkallats, uppgåves kostnaderna icke obetydligt understiga det av länsstyrelsen i Malmöhus län angivna beloppet. Sammanlagda kostnaden för intagande i ortstidning av överståthållarämbetets beslut om såväl indragning av ett körkort som utfärdande av nytt sådant uppginge således till 6 kronor 40 öre. För länsstyrelsens i Göteborgs och Bohus län del uppgåves denna kostnad till 8 à 10 kronor. Sistnämnda länsstyrelse förordade, att den ifrågasatta avgiften sattes till 10 kronor och uttoges såsom stämpel till det nya körkortet.

Chefen för kommunikationsdepartementet har i omförmälda proposition anført, att jämväl han ansåge kostnaderna för offentliggörande av ifrågakomna beslut böra bäras av den, vars körkort återkallats. Måhända skulle undantag kunna ske i fråga om meddelande av beslut, varigenom körkort återkallats på grund av stadgandet i 15 § 3 mom. andra stycket motorfordonsförordningen, ävensom av beslut, varigenom till äventyrs, efter dylik återkallelse, nytt körkort utfärdats. Departementschefen ansåge emellertid särskilda bestämmelser ej böra meddelas endast för dessa mera sällsynta fall. Departementschefen ville alltså biträda länsstyrelsens i Malmöhus län framställning. Den ifrågasatta avgiften borde skäligen be-

stämmas till 10 kronor och uttagas i form av stämpelavgift; därför fördrades då ändring i stämpelförordningen.

För egen del har jag ej något att erinra mot vad chefen för kommunikationsdepartementet sålunda anført. Då den i 3 § stämpelförordningen intagna tariffen för närvarande under rubriken körkort upptager ett belopp av 8 kronor för myndighet, tillhörande första avdelningen, och 10 kronor för myndighet, tillhörande tredje avdelningen,¹ böra således dessa belopp höjas till respektive 18 och 20 kronor för det fall att nytt körkort, efter återkallelse av tidigare sådant, utfärdas.

Departements-
chefen.

Stämpelfrihet i vissa fattigvårds- och barnavårdsmål.

Enligt stämpelförordningen, sådan densamma ursprungligen lydde, voro fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar befriade från skyldighet att erlægga stämpelavgift å bland annat länsstyrelses och kammarrättens utslag i fattigvårdsmål. Genom förordning den 19 juni 1917 (nr 329) om vissa ändringar i förstnämnda förordning tillerkändes jämväl barnavårdsnämnder befrielse från dylik avgift. För att i möjligaste mån begränsa antalet fattigvårds- och barnavårdsmål samt motverka s. k. okynnesprocesser vidtogos genom lagar den 11 juni 1926 vissa ändringar i gällande fattigvårdslag och i lagen om samhällets barnavård. I samband därmed företogos genom förordning samma dag vissa ändringar i 7 § stämpelförordningen. Fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar förklarades därvid från och med ingången av år 1927 icke äga åtnjuta stämpelfrihet i mål mellan fattigvårdssamhällen eller mellan allmän anstalt eller inrättning och fattigvårdssamhälle angående tillämpning av lagen om fattigvården, och barnavårdsnämnder förklarades skola erlægga stämpelavgift i sådana fall, då barnavårdsnämnd förde talan för kommun i mål mot annan kommun eller mot allmän anstalt eller inrättning angående tillämpning av lagen om samhällets barnavård. Därjämte stadgades, att kommuner väl skulle vara befriade från stämpelavgift i mål och ärenden angående tillämpning av sistnämnda lag men att stämpelfrihet dock icke skulle äga rum i mål mellan kommuner eller mellan allmän anstalt eller inrättning och kommun. I enlighet med dessa bestämmelser, vilka alltjämt äro gällande, skall stämpelavgift utgå för länsstyrelses utslag med 6 kronor för första arket och 4 kronor för vart och ett av de övriga arken samt för kammarrättens utslag med 20 kronor för första arket och 4 kronor för vart och ett av de övriga arken.

I skrivelse till Kungl. Maj:t framhåller *svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundet*, som förklarar sig i princip icke hava något att erinra mot bibehållandet av den sålunda utvidgade stämpelplikten, att i följd av nyssnämnda bestämmelser jämväl utslag, varigenom kammarrätten till

¹ Expeditionslösenförordningen upptager för första avdelningen ett belopp av 2 kronor.

vederbörande länsstyrelse för ny behandling återförvisat mål, varom nu vore fråga, skulle beläggas med stämpel. Förbundet, som ansåge det vara en onödig och väl hård ekonomisk belastning, att en klagande skulle drabbas av en dylik kostnad, då han genom sina besvär till kammarrätten ej uppnådde annat resultat än att målet bleve återförvisat till lägre instans för ny prövning, hemställer fördenskull, att åtgärd måtte vidtagas, varigenom dylika återförvisningsbeslut bleve från stämpelplikt undantagna.

Kammarrätten hävdar i avgivet utlåtande i likhet med förbundet den uppfattningen, att — särskilt med hänsyn därtill att en återförvisning i många fall föranleddes av omständigheter, varöver klaganden icke kunde eller kunnat råda — det vore med billighet överenstämmande, att part icke betungades med stämpelkostnad för utslag, varigenom mål av kammarrätten återförvisades till ny prövning av lägre instans. Kammarrätten finner sig därför icke hava något att erinra mot bifall till den av förbundet gjorda framställningen. I sammanhang härmed framhåller kammarrätten, att det syntes böra tagas under övervägande, huruvida icke konsekvensen bjöde, att utslag, som länsstyrelse i återförvisat fattigvårds- eller barnavårdsmål meddelade, jämväl undantoges från stämpelbeläggning.

Statskontoret, som jämväl avgivit utlåtande i ärendet, framhåller, att svenska fattigvårds- och barnavårdsförbundets framställning om återinförande i visst fall av den förut gällande stämpelfriheten innebure ett visst avsteg från den vid införandet av de nu gällande bestämmelserna intagna ståndpunkten, att man skulle söka genom stämpelplikten motverka anställande av onödiga fattigvårds- och barnavårdsprocesser, och det hade därför synts statskontoret, som om några särskilt starka skäl för en sådan åtgärd icke föreläge. Emellertid finge det å andra sidan anses ganska förklarligt, att vederbörande klagande vore missnöjd med att få betala en jämförelsevis hög stämpelavgift för ett utslag, som för honom icke medförde något reellt resultat. Samma förhållande gällde visserligen beträffande alla återförvisningsutslag från överrätterna, men i vanliga mål finnes dock möjlighet att få kostnaderna ersatta av motparten, under det att i mål av nu förevarande slag rättegångskostnader — i varje fall ersättning för protokollslösen — icke plägade utdömas. På grund härav ville statskontoret icke motsätta sig den begärda befrielsen från stämpelavgift. Såsom kammarrätten framhållit borde en konsekvens av ett beslut härom vara, att jämväl länsstyrelses återförvisningsutslag i mål av ifrågavarande art bleve stämpelfria.

*Departements-
chefen.*

Jag delar ämbetsverkens mening, att kammarrättens utslag i fattigvårds- och barnavårdsmål, varigenom målet återförvisas till länsstyrelse, samt länsstyrelsens utslag i dylikt återförvisat mål böra vara stämpelfria. I 7 § stämpelförordningen synes detta böra komma till uttryck genom ändringar i de därstädes förekommande bestämmelserna angående

stämpelfrihet för barnavårdsnämnder samt för fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar ävensom för kommuner i mål och ärenden angående tillämpning av lagen om samhällets barnavård.

Stämpelfrihet i ärenden rörande moderskapsunderstöd.

Genom förordning den 26 juni 1931 (nr 281) hava bestämmelser meddelats om moderskapsunderstöd, vilka skola utbetalas av erkänd sjuk-kassa, varefter ersättning för utgivna understöd utbekommas av socialstyrelsen i dess egenskap av tillsynsmyndighet för erkända sjukkassor. Enligt bestämmelse i 2 § av förordningen skall behov av moderskapsunderstöd, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, anses föreligga, om för den behövande kvinnan eller, där hon är gift och sammanlever med sin man, för makarna tillsammans vid senaste taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke upptagits beskattningsbart belopp, uppgående till minst femhundra kronor. Har det beskattningsbara beloppet upptagits högre än nu sagts men äro med hänsyn till ändrade förhållanden eller eljest omständigheterna särskilt ömmande, må ock behov av understöd anses vara för handen. I 11 § stadgas vidare, att i händelse av missnöje med sjukkassas beslut rörande understöd eller eljest rörande tillämpningen av någon i förordningen given bestämmelse frågan må hänskjutas till tillsynsmyndigheten för erkända sjukkassor. Tillsynsmyndigheten äger, ändå att sådant hänskjutande icke skett, till prövning upptaga ärende av nyss nämnda innebörd. Tillsynsmyndighetens beslut skall meddelas kostnadsfritt.

Hos Kungl. Maj:t har *socialstyrelsen* i en ingiven skrivelse framhållit, att det finge anses överensstämman med naturen av moderskapsunderstödsverksamheten, att offentlig myndighets beslut i dithörande ärenden icke skulle beläggas med stämpel, och styrelsen hemställer därför om vidtagande av härför erforderlig ändring i stämpelförordningen.

Statskontoret framhåller i avgivet utlåtande, att ärenden angående moderskapsunderstöd torde föranleda expeditioner, utfärdade av statsmyndighet, endast i sammanhang med prövning hos tillsynsmyndigheten för erkända sjukkassor eller hos Kungl. Maj:t av frågor rörande understöd eller eljest rörande tillämpningen av någon i förordningen om moderskapsunderstöd given bestämmelse. Tillsynsmyndighetens expeditioner i frågor, som sagda myndighet, utan att de hänskjutits till myndigheten, upptog till behandling jämlikt föreskriften i 11 § av nämnda förordning, komme helt visst att avfattas såsom skrivelser eller givas annan form, som icke droge stämpelavgift. Återstode alltså de expeditioner, som föranleddes av besvär. Vad anginge dessa expeditioner, i den mån de erhöle sådan form, att de medförde skyldighet att erlägga stämpelavgift, finner statskontoret anledning knappast föreligga för införande i stämpelförordningen av särskild undantagsföreskrift om befrielse från

stämpelavgiften, då nämligen i dylika ärenden vederbörande sakägare i de flesta fall, såsom framginge av bestämmelserna i 2 § av förordningen om moderskapsunderstöd, torde äga rätt till befrielse från avgift på grund av förefintlig medellöshet.

Departements-
chefen.

För egen del finner jag det uppenbart, att staten icke i sådana ärenden, varom här är fråga, bör utkräva stämpelavgift å utgående expeditioner. I vad rör beslut hos tillsynsmyndigheten har också i 11 § förordningen om moderskapsunderstöd stadgats, att beslutet skall meddelas kostnadsfritt. För vinnande av överensstämmelse med detta stadgande synes ändring böra vidtagas i 7 § stämpelförordningen. I ärenden angående moderskapsunderstöd, som handläggas av annan statsmyndighet än tillsynsmyndigheten, torde visserligen — såsom statskontoret framhållit — befrielse från stämpelavgift å utgående expeditioner ofta kunna äga rum på grund av bestämmelsen i 7 § stämpelförordningen om stämpelfrihet för medellös person, då han författningsenligt styrker sin fattigdom eller den eljest är kunnig. Riktigast synes mig emellertid vara, att uttryckligen stadga stämpelfrihet i alla ärenden, som avses i förordningen om moderskapsunderstöd.

Stämpelfrihet i ärende rörande naturminnesmärkens fredande.

Vid fridlysning jämlikt lagen den 25 juni 1909 (nr 56 s. 1) angående naturminnesmärkens fredande har sökanden att lösa länsstyrelsens resolution i ärendet. Sökanden har därvid att erlægga stämpelavgift med 6 kronor för första arket och 4 kronor för vart och ett av de övriga. En fridlysningsansökan är även förenad med andra kostnader för sökanden, nämligen kostnad för kungörelse enligt 3 §, innefattande föreläggande för dem, som mot ansökningshava något att erinra, att inom viss tid sådant hos länsstyrelsen anmäla, ävensom kostnad för naturminnesmärkets utmärkande å marken och, där så erfordras, inhägnande jämlikt 6 § i nämnda lag.

I skrivelse till Kungl. Maj:t framhåller *svenska naturskyddsföreningen*, att till föreningen ofta inginge förfrågningar angående tillvägagångssättet vid fridlysningar, men att då vederbörande finge uppgift om de kostnader, som vore förknippade med genomförandet av en fridlysning, de ofta plägade avstå från sin avsikt att anhålla därom. Då det ideella intresse, som nitälskan för naturskydd innebure, borde på allt sätt omhuldas, syntes det föreningen vara av vikt att kostnaderna för fridlysnings genomförande hölles så låga som möjligt. En väg att nedbringa dessa kostnader vore att låta länsstyrelsens resolution i fridlysningsärenden utfärdas kostnadsfritt. Föreningen hemställer därför, att åtgärder måtte vidtagas för sådana ändringar i förordningen angående stämpelavgiften och i förordningen angående expeditionslösen, att länsstyrelsens beslut rörande fridlysning måtte kunna utfärdas utan kostnad för sökanden.

Vetenskapsakademien tillstyrker i avgivet utlåtande enligt förslag av sin i ärendet hörda naturskyddskommitté bifall till den av föreningen gjorda framställningen.

Jämväl statskontoret har avgivit utlåtande i ärendet. Beträffande till en början framställningen i vad den avser frihet från expeditionslösen för ifrågavarande resolutioner, framhåller statskontoret, att då expeditionerna torde givas formen av resolution med rubrik och någon lösens för dylik expedition i tredje avdelningen av den i § 3 i expeditionslösenförordningen intagna tariffen, till vilken avdelning länsstyrelserna och överståthållarämbetets kansli vore hänförda, icke utginge, framställningen i denna del icke borde föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vidkommande därefter den begärda stämpelfriheten delar statskontoret föreningens uppfattning om det behjärtansvärda i naturskydds rörelsen och önskvärldheten att densamma från statens sida uppmuntrades så långt rimligen låte sig göra. I och för sig har statskontoret sålunda icke något att erinra mot att sökanden i naturskyddsärende bereddes den lättnad i utgifterna för genomförande av fridlysning, som låge i befrielse från utgivande av stämpelavgiften i fråga. Emellertid kunde statskontoret å andra sidan icke underlåta att framhålla, hurusom vissa betänkligheter måste resa sig mot den begärda åtgärden. Understödjande från statens sida av enskilda personers eller sammanslutningars verksamhet för ideella ändamål borde principiellt sett ej ske genom efterskänkande av expeditionavgifter, som i och för sig vore fullt motiverade. Det kunde också befaras, att undantag i ett visst fall från denna regel skulle leda till framställningar av enahanda art från andra sammanslutningar med ej mindre behjärtansvärt syfte än naturskyddsföreningens, vilka framställningar då svårigen kunde avvisas. Med hänsyn härtill anser statskontoret sig knappast kunna tillstyrka den ifrågasatta stämpelfriheten.

En reservant inom statskontoret, som delat majoritetens uppfattning om önskvärldheten av att naturskydds rörelsen från statens sida uppmuntrades, framhåller, att någon annan form härför knappast funnes än beredande av lättnader i fråga om de med fridlysningen förenade kostnader och anser därför, jämväl med fäst avseende på ifrågavarande stämpelavgifters ringa betydelse ur statsfinansiell synpunkt, att statskontoret bort tillstyrka den ifrågasatta stämpelfriheten.

För egen del finner jag, med beaktande av vad naturskyddsföreningen anfört, goda skäl tala för, att den som enligt förutnämnda förordning gör ansökning om fridlysning av naturminnesmärke icke skall åsamkas kostnad för expedition i ärendet. Såsom statskontoret erinrat torde härför icke erfordras ändring i expeditionslösenförordningen. De av statskontoret anförda invändningarna mot införande av stämpelfrihet för expeditioner av nämnda slag synas mig icke vara av avgörande betydelse. Med hänsyn även därtill, att den statsfinansiella betydelsen av

Departements-
chefen.

ett bifall till ansökningen är ringa, får jag alltså tillstyrka, att i 7 § stämpelförordningen införes en bestämmelse om stämpelfrihet för expeditioner i ärenden i anledning av ansökning om fridlysning av naturminnesmärke.

Övriga frågor.

Samtidigt med de nu anmärkta ändringarna i stämpelförordningen torde även böra företagas vissa ändringar i förordningens slutbestämmelse, vilken innehåller en erinran, att om vissa angivna stämpelavgifter är särskilt stadgat. Vid bifall till det förslag till förordning om kvarlåtenskapskatt, som framlagts genom proposition nr 34, och det förslag till förordning om åsättande i vissa fall av särskilt uppskattningsvärde å fastighet, som jag tidigare denna dag anmält och vilkets framläggande för riksdagen jag senare torde komma att föreslå, samt slutligen det förslag till förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län, till vilket jag strax skall återkomma, torde det nämligen vara riktigast att slutbestämmelsen kompletteras med en erinran även om de stämpelavgifter, som avses i dessa tre förordningar. Däremot bör ur slutbestämmelsen borttagas hänvisningen till stämpelavgiften för försäljning av punsch, arrak och rom, vilken numera upphört att utgå.

Samtliga av mig nu ifrågasatta ändringar i stämpelförordningen torde lämpligen böra träda i kraft den 1 juli 1933.

Förslag till förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län.

Genom lag den 17 juni 1932 (nr 226) med särskilda bestämmelser om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län har införts ett särskilt lagfartsförfarande i samband med laga skifte inom de på bekostnad eller med understöd av staten storskiftade delarna av Kopparbergs län. Sker å bys heminägore laga skifte till rubbning av storskifte, utfärdar rätten, där det ej med hänsyn till förhållandena inom byn finnes obehövt, kungörelse därom att utredning rörande äganderättsförhållandena inom byn blivit vid skiftet verkställd. Sedan viss tid förflutit och skiftet blivit slutligen fastställt, skall lagfart sökas av dem, som vid skiftet redovisats såsom ägare av fast egendom inom byn. Lagfarandet grundas å själva skiftet med den därvid verkställda äganderättsutredningen och avser de i överensstämmelse med nämnda utredning redovisade, ur skiftet gående fastigheterna. Skiftet med äganderättsutredningen träder alltså i fångs ställe. Den nya anordningen innebär, såväl att den som vid skiftet redovisats såsom ägare av viss fast egendom kan erhålla lagfart därå utan

hinder av att skriftlig fångeshandling ej kunnat företes, som ock att de av delägarna innehavda fångeshandlingarna, vilkas fastighetsangivning kan avvika från äganderättsutredningens resultat, ej få göras till föremål för lagfart och att de på grund av fångeshandlingarna eventuellt tidigare meddelade lagfarter ej få läggas till grund för beviljande av lagfart å efterföljande fång eller av inteckning. En följd härav är, att ny lagfart på grund av skiftet med äganderättsutredningen skall sökas av samtliga delägare inom byn, alltså även där å förefintliga fång tidigare beviljats lagfart eller ansökan om lagfart förklarats vilande.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 september 1932 anför *Dalautredningen*:

De i 8 § förordningen angående stämpelavgiften upptagna bestämmelserna om stämpelbeläggning i samband med ansökan om lagfart, vilka utgå ifrån att ansökningen grundas å skriftlig fångeshandling, äro icke omedelbart tillämpliga i förevarande fall, där lagfarandet sker direkt med stöd av ett laga skifte. Särskilda bestämmelser äro därför erforderliga. Härvid torde åtskillnad böra göras mellan det fall, att upplysning saknas om fång, varigenom vederbörande egendom åtkommit, och det, då sökanden vid skiftet redovisats såsom ägare på grund av känt fång. Vad det förra fallet beträffar, är visserligen tänkbart, att egendomen åtkommit genom stämpelfritt fång. I brist på utredning härom synes dock stämpelavgift böra utgå. Då egendomens värde här icke kan bedömas med ledning av köpeskilling, synes stämpelbeloppet lämpligen kunna beräknas efter den i stämpelförordningen beträffande gåva av fast egendom angivna grund. I det senare fallet synes frågan om och till vad belopp stämpelavgift skall utgå böra bedömas på samma sätt som om lagfarandet skett direkt på grundval av det bakomliggande fång, varå äganderättsutredningens resultat byggt, och, därest nämnda fång tidigare varit föremål för lagfartsbehandling, utgjort en fullföljd av det förra lagfartsärendet. Med denna princip skulle stämpelavgift ej utgå, där ett enligt stämpelförordningen stämpelfritt fång föreligger eller där stämpelbeläggning tidigare ägt rum i samband med ansökan om lagfart. Föreliggande ej dylika omständigheter, skulle stämpelavgift, allt efter det bakomliggande fångets beskaffenhet, utgå enligt de i 8 § stämpelförordningen för olika fall angivna grunder.

Stämpeln åsättes den handling — lämpligen ett av skiftesmannen vidimerat utdrag ur skifteshandlingarna — varmed lagfartssökanden styrker, att han vid skiftet redovisats såsom ägare av den fasta egendom, som ansökningen avser. Där, såsom ofta torde bliva fallet, den ur skiftet gående fastighet, varå lagfart sökes, bildats genom sammanläggning av ett flertal genom olika fång förvärvade fastigheter, belägges nyssnämnda handling med stämpel till summan av de enligt ovan angivna grunder beräknade stämpelbeloppen.

Erforderlig föreskrift rörande lagfartsstämpel i här avsedda fall synes, med hänsyn till dess lokala begränsning, lämpligen böra upptagas i särskild, från den allmänna stämpelförordningen fristående författning.

Statskontoret, till vilket berörda framställning remitterats, anför i utlåtande den 20 oktober 1932 följande:

På sätt i den förevarande framställningen närmare utvecklas, lära särskilda åtgärder vara erforderliga, därest man anser, att stämpelav-

gift skall utgöras vid sökande av lagfart* enligt lagen den 17 juni 1932 med särskilda bestämmelser om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län. Att sådan avgift bör uttagas, då sökanden i äganderättsutredningen upptages såsom ägare på grund av känt, stämpelpliktigt fång och stämpel för detta fång ej uttagits, torde vara tydligt. I någon mån mera tvivelaktigt synes vara, om stämpel bör utgöras i de fall, då fångtet ej är känt. Det lär nämligen kunna antagas, att åtkomsten av den tillskiftade fastigheten i ett stort antal fall skett genom arv eller giftorätt och att alltså stämpelavgift kommer att uttagas för fång, som enligt stämpelförordningens bestämmelser skulle vara fria från stämpel. Då utgångspunkten emellertid är, att fångtet ej är känt, synes statsverket dock ej böra i alla dylika fall avstå från stämpel på grund av möjligheten att i vissa av dem fastigheten åtkommits genom stämpelfritt fång. Statskontoret ansluter sig alltså till den av förslagsställaren uttalade uppfattningen, att även här stämpelavgift bör utgöras.

Beträffande beloppet av avgiften i sistberörda fall synes förslaget om en stämpelsats såsom för gåva av fast egendom, 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde, vara lämpligt avvägt. Man skulle visserligen kunna tänka sig, att bestämmelserna angående stämpelavgift vid köp av fast egendom tillämpades, men med hänsyn till de säregna förhållanden, under vilka stämpelavgiften i nu förevarande fall utgår, torde det icke böra ifrågakomma, att de vid köp i vissa fall skärpta stämpelsatserna skulle uttagas.

Om statskontoret sålunda kan biträda förslaget om stämpelavgiftens belopp, synes det däremot ämbetsverket mindre lämpligt att i den särskilda författning i ämnet, som bör utfärdas, såsom föreslagits, hänvisa till stämpelförordningens bestämmelse angående gåva. I nämnda förordning förekommer dylik hänvisning endast mellan rubriker för likartade begrepp — en förutsättning som här fullständigt saknas — och dessutom är det ur praktisk synpunkt enklare, att stämpelsatsen är direkt angiven än att den skall behöva uppsökas i en annan författning. Däremot synes den bestämmelse angående sättet för bestämmandet av egendomens värde, som blir erforderlig, därest stämpelavgiften direkt anges, kunna meddelas genom en hänvisning till 10 § stämpelförordningen.

Mot förslaget, i vad det avser de fall, då fångtet är känt, har statskontoret icke funnit anledning till erinran.

*Departements-
chefen.*

Såsom i ärendet framhållits tarvas särskilda bestämmelser om utgörande av stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart enligt särlagen för Kopparbergs län. Beträffande de fall, då sökanden redovisats såsom ägare på grund av känt fång, kan näppeligen annan grund för avgiftens utgörande ifrågakomma än den av Dalautredningen föreslagna. Vad angår de fall, då upplysning saknas om fång varigenom vederbörande egendom åtkommits, kan visserligen, på sätt i ärendet påpekats, den föreslagna regeln medföra stämpelbeläggning även där i verkligheten förelagat fång, som vid behandling i vanlig ordning icke skulle hava belagts med stämpel. Då emellertid dessa fall enligt sakens natur icke kunna särskiljas, vore det icke möjligt att beakta dem, med mindre stämpelfrihet städse medgäves, där känt fång ej föreligger. Ett dylikt tillvägagångssätt, vilket kunde vara ägnat förleda delägare att till förfång för

äganderättsutredningen vid skiftet söka undanhålla förefintliga handlingar, synes dock icke tillrådligt. Jag ansluter mig således till förslaget att stämpelavgift skall utgå, då upplysning saknas om fånget. Stämpelavgiften har föreslagits i dylika fall skola utgå efter den i 8 § stämpelförordningen beträffande gåva av fast egendom angivna grund eller med 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde. Samma huvudgrund tillämpas enligt stämpelförordningen vid köp av fast egendom med det undantag, att stämpelavgiften beräknas till det dubbla beloppet för aktiebolag i allmänhet samt för bankbolag under viss förutsättning. Visserligen komme det nu ifrågasatta stadgandet att sällan bliva tillämpligt å bolag, enär dessa i allmänhet kunna förete fångeshandling till stöd för sin hävd. Där så emellertid ej är fallet, kan man med tämligen stor visshet utgå ifrån att deras rätt har sin grund i ett köpeavtal. Det synes därför principiellt riktigast, att den beträffande köp stadgade förhöjningen av stämpelbeloppet, då sökanden är bolag, göres tillämplig även i nu förevarande fall. Ur praktisk synpunkt synes ett direkt angivande av beräkningsgrunden, på sätt statskontoret uttalat, vara att föredraga framför en hänvisning till rubrik i stämpelförordningen. I enlighet härmed har förslaget till förordning avfattats. Därvid har också ansetts böra uttryckligen angivas, att vad i stämpelförordningen stadgas om stämpel till enskilda handlingar skall, jämte de särskilda föreskrifterna, i tillämpliga delar gälla. Förordningen torde böra träda i kraft den 1 juli 1933.

Föredragande departementschefen uppläser härefter upprättade förslag till dels *förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften*, dels ock *förordning med särskilda bestämmelser om stämpelavgift i samband med ansökan om lagfart inom vissa delar av Kopparbergs län* samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga nämnda förslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avläsas till riksdagen.

Ur protokollet:

R. Borgström.